

RTU studiju kurss "Civiltiesības. Saistību un lietu tiesības"

0R000 Rēzeknes akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	RA0233
Nosaukums	Civiltiesības. Saistību un lietu tiesības
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Līga Mazure - Doktors, Asociētais profesors
Mācībspēks	Inguna Tabore - Pasniedzējs
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Studiju kursa ietvaros studējošie iegūst zināšanas par saistību tiesību izpratni un to avotiem; par saistību tiesību rašanās specifiku un saistību izbeigšanās un pārveidošanas variantiem; par saistību tiesisko attiecību pastāvēšanas niansēm, īpašu uzmanību pievēršot līguma tiesiskajām sekām saistību tiesībās; par neatļauto darbību kā saistību rašanās pamatu; par tiesiskās aizsardzības līdzekļu ideju un to izpausmi tiesību pārkāpuma gadījumos; par dažādiem līgumu veidiem un to tiesiskajām sekām; par prasījumiem no deliktiem un no deliktiem līdzīgām darbībām. Studiju kursā saistību tiesības tiek analizētas, balstoties gan uz Latvijas, gan ārvalstu normatīvo regulējumu, juridisko praksi un zinātnisko literatūru. Nodrošināt studējošiem teorētiskas zināšanas lietu tiesībās, lietu tiesību absolūtā daba to priekšrocība salīdzinājumā ar visām citām tiesībām, sniegt zināšanas par lietu tiesību divām juridiskām formām, tas ir īpašuma tiesība (tiesība uz savu lietu) un tiesības uz svešu lietu (servitūti, ķīlas, izpirkuma tiesība). Studiju kursa ietvaros praktiskajā darbā būtiskāko problēmjautājumu analīze par lietu klasifikāciju, lietu tiesību labticīga iegūšana, kopīpašuma institūta regulējums, ķīlas tiesību institūta regulējums, zemesgrāmatā ierakstītu īpašuma aprobežojumu analīze. Aktuālās tiesu prakses analīze lietu tiesību jomā. Problēmajautājumu analīze Satversmes tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumos īpašuma jautājumos.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Studiju kursa mērķis ir nodrošināt studējošajiem teorētiskās zināšanas par saistību tiesību pamatprincipiem un sagatavot studējošos praktiskajam darbam saistībā ar saistību tiesību vispārīgo un speciālo daļu. Studējošais kursa noslēgumā spēj: 1. orientēties tiesību sistēmā, patstāvīgi izmantot tiesību avotus un piemērot tiesību normas saistību tiesību vispārīgajā un speciālajā daļā, kā arī patstāvīgi sekot juridiskajai praksei un juridiskajai literatūrai; 2. atlasīt nepieciešamo juridisko informāciju tiesisko konfliktu identificēšanai attiecībā uz saistību tiesību vispārīgo un speciālo daļu un pielietot atbilstošāko juridisko metodi konflikta risināšanai; 3. izstrādāt juridiskos dokumentus un prezentēt informatīvus ziņojumus saistību tiesību vispārīgajā un speciālajā daļā; 4. veikt zinātnisko pētniecību saistību tiesību vispārīgajā un speciālajā daļā un prognozēt saistību tiesību vispārīgās un speciālās daļas principu nākotnes attīstības perspektīvas.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Patstāvīgais darbs ir vērsts četros virzienos - studiju kursa tematu apguve, pētot un analizējot norādītos avotus; gatavošanās praktiskajām nodarbībām; patstāvīgā darba izstrādes; gatavošanās studiju kursa eksāmenam. Patstāvīgā darba mērķis ir studiju kursa apguve un sekmīgs vērtējums tā gala pārbaudījumā.

Literatūra	Obligātā/Obligatory: 1.Balodis K. Ievads civiltiesībās. R.Zvaigzne ABC,2007. 2.Grūtups, A., Kalniņš, E. Civillikuma komentāri. Īpašums (927.-1129.p.). Rīga: 2002. 3.Rozenfelds J. Lietu tiesības. R., Zvaigzne ABC, 2000. 4.Višņakova G., Balodis K. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Lietas. 5.Valdījums. Tiesības uz svešu lietu, R.1998. 6.Rozenfelds J. Valdījuma teorijas. Latvijas Universitātes Zinātniskie raksti. 740. sējums. R., 2008. 7.Bitāns A. Civiltiesiskā atbildība un tās veidi. Rīga: AGB, 1997, 208 lpp. 8.Latvijas Republikas Civillikuma komentāri: saistību tiesības (1401.-2400. p.). K.Torgāns, A.Grūtups, K.Balodis u.c.; K. Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Rīga: Mans Īpašums, 2000, 687 lpp. 9.Sinaiskis V. Latvijas civiltiesību apskats: Lietu tiesības. Saistību tiesības. Rīga: Latvijas Republikas Tieslietu m-jas Tiesiskās inform. centrs, 1996, 246 lpp. 10.Torgāns K. Saistību tiesības: mācību grāmata. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2014, 590 lpp. 11.Torgāns K. Saistību tiesības I. Rīga: TNA, 2006. 12.Torgāns K. Saistību tiesības II. Rīga: TNA, 2008. 13.Torgāns K. Civiltiesību, Komerctiesību un Civilprocesa aktualitātes, R.,2009. 14.Samuel G. Law of obligations. Cheltenham, UK; Northampton, MA, USA: Edward Elgar, 2010, 358 p. 15.LR Civillikums. Ceturtā daļa. Saistību tiesības: LR likums. Papildu/Additional: 1.Bukovskis V. Civilprocesa mācības grāmata. -- R., 1933. 2.Torgāns K., Grūtups A., Balodis K., Višņakova G., Petrovičs S., Kalniņš E., Bitāns A. Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401. - 2400. p.). Rīga, 1998. 3.Rozenfelds J. The Concept and Content of Property Rights in Latvian Law / Īpašuma tiesību jēdziens un saturs Latvijas tiesībās. Latvijas Universitātes raksti: Juridiskā zinātne 719. sējums – 2007. 4.Čepāne I., Prof. Dr.iur., Satversmes tiesas tiesnese, Mg.iur. Sandijs Statkus, Satversmes tiesastiesneša palīgs. Pašvaldības teritorijas plānojums kā nekustamā īpašuma tiesību aprobežojums.“JV” Nr.2., 3, 25.01.2005.; 5.Švemberga Annija Par nekustamā īpašuma pirmpirkuma tiesībām „Latvijas Vēstnesis” 21.05.2002 10 (243); 04.06.2002 11 (244) 6.Vīnzarājs, N. Lietu tiesības, Civiltiesību problēmas. Raksti (1932. – 1939.) Rīga: 2000. 7.Grūtups A. Krastiņš E. Īpašuma reforma Latvijā. R. 1995. 8. Kalniņš E. Privāttiesību teorija un prakse, 2005. 9.Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta spriedumi un lēmumi, R. (no 1997. līdz 2007.gadam). 10.Kalniņš E. Nekustama īpašuma labticīga ieguvēja aizsardzība. Mans īpašums Nr.23/24(117/118) 99,29.lpp. 11.I.Neimane. Īpašuma tiesības kā cilvēka pamattiesības// Jurista Vārds,07.12.2004,05.04.2005. 12. “Konstitucionālā kontrole īpašuma tiesību aizsardzībā “ Jurista vārds, 05.07.2005., 12.07.2005. 13. Nekustama īpašuma labticīga iegūšana, Jurista Vārds 06.06.2006. Nr.22 (425). 14. Balodis K. Ievads civiltiesībās. Rīga: Zvaigzne ABC, 2007. 15. Kalniņš E. Privāttiesību teorija un prakse. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2005, 400 lpp. 16. Kalniņš V. Romiešu civiltiesību pamati. Rīga: Zvaigzne ABC, 2010, 228 lpp. 17. Pasa B. The harmonization of civil and commercial law in Europe. By Barbara Pasa and Gian Antonio Benacchio; translated by Lesley Orme. Budapest; New York: Central European University Press, 2005. 18. Гражданское и торговое право зарубежных государств: учебник для юрид. Вузов. Отв.ред.: Е.Васильев, А.Комаров. Изд. 4-е, перераб. и доп. Москва: Международные отношения, 2006. 19. Komerclikums: 2000.g. 13.aprīļa LR likums. 20. Notariāta likums: 1993.g. 1.jūnija LR likums Citi informācijas avoti/Other sources of information: 1. LR Satversmes tiesas nolēmumi - www.satv.tiesas.gov.lv 2. LR Augstākās tiesas nolēmumi - www.at.gov.lv 3. Tieslietu ministrijas informācija - www.tm.gov.lv 4. Latvijas tiesu portāls (arī Latvijas tiesu nolēmumi) - www.tiesas.lv Publikācijas datu bāzēs/Publications in databases: 1.Junhu T., Wenxue J., Yang S.The Deficiency of E-commerce contract and Some Propose to Perfect. Energy Procedia, Volume 16, Part A, 2012, pp.633-638. www.sciencedirect.com. 2.Lambropoulos S. Obj...
Nepieciešamās priekšzināšanas	Izpratne par tiesību sistēmas ideju un tās pamatprincipiem. Tiesību teorija.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienes studijas		Nepilna laika neklātienes studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Saistību tiesību jēdziens	1	2	1	2
Līguma jēdziens, noslēgšana un sekas	1	2	1	2
Saistību pastiprināšana	1	2	0	4
Tiesiskās aizsardzības līdzekļi	1	2	1	2
Saistību izbeigšanās ar izpildījumu	1	2	1	2
Saistību pārveidošana bez izpildījuma	1	2	0	4
Atdošanas līgumi – aizdevums, patapinājums, glabājums	1	2	1	2
Atsavinājuma līgumi – dāvinājums, pirkums, maiņa, uzturdošana, piegāde	1	2	0	4
Nomas un īres līgums	2	2	1	2
Darba tiesisko attiecību līgumi – uzņēmuma, pārvadājuma, graudniecības, darba līgums	2	2	1	2
Svešu lietu pārziņas attiecības	2	2	0	4

Prasījumi no deliktiem un no deliktiem līdzīgām darbībām	2	2	0	4
Lietu tiesību jēdziens un priekšmets. Lietas un lietu kopības vispār. Nastas un izdevumi.	2	2	1	2
Valdījuma jēdziens, būtība un vispārīgs raksturojums. Valdījuma veidi un no valdījuma izrietošās tiesības.	1	2	0	4
Valdījuma iegūšanas, turpināšanas un izbeigšanas tiesiskais raksturojums.	1	2	0	4
Īpašuma jēdziens un saturs. Īpašums kā "pilnīgas varas tiesība par lietu". Īpašuma pozitīvā un negatīvā puse. Īpašuma priekšmets un īpašuma veidi. Īpašuma neaprobežotības prezumpcija.	2	1	1	2
Īpašuma iegūšana. Īpašuma iegūšana ar nodošanu. Īpašuma iegūšana ar ieilgumu kā īpašuma iegūšanas veids.	1	2	0	4
Īpašuma prasības jēdziens un nozīme. Īpašuma prasības priekšmets.	1	2	0	2
Īpašuma aprobežojumi. Aprobežojumi, kas attiecas uz īpašuma visā tā apjomā. Kopīpašums kā īpašuma aprobežojums un tā dalīšanas iespējas.	1	2	0	2
Servitūta jēdziens un vispārīgs raksturojums. (svešas lietas lietošanas tiesība, īpašuma tiesības aprobežojums, servitūtu nedalāmība). Servitūtu nodibināšana un izbeigšanās pamati.	2	1	1	2
Servitūtu veidi, būtība un vispārīgie noteikumi. Reālservitūta nodibināšana. Personālservitūta vispārīgie noteikumi.	1	2	0	4
Ķīlas tiesības vispārīgie noteikumi. Ķīlas tiesības jēdziens, ķīlas tiesības priekšmets un ķīlas tiesības apjoms. Ķīlas tiesības nodibināšana. Ķīlas tiesības izbeigšanās un ķīlas tiesības sekas.	2	2	1	2
Ķīlas tiesības veidi (rokas ķīla, lietošanas ķīla, hipotēka). Hipotēka uz nekustamo īpašumu un tās tiesiskais raksturojums.	1	2	0	2
Izpirkuma tiesības jēdziens, nodibināšana un izlietošana. Izpirkuma tiesības sekas. Izpirkuma tiesības izbeigšanās. Reālnastas vispārīgie noteikumi. Reālnastu nodibināšana un izbeigšanās.	1	2	1	2
Kopā:	32	46	12	66

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Studiju kursa plānotie studiju rezultāti studiju programmas studiju rezultātu sasniegšanai (studējošais kursa noslēgumā spēj): 1. Orientēties tiesību sistēmā, patstāvīgi izmantot tiesību avotus un piemērot tiesību normas saistību tiesību vispārīgajā un speciālajā daļā, kā arī patstāvīgi sekot juridiskajai praksei un juridiskajai literatūrai.	Atbilde praktiskajās nodarbībās; patstāvīgā darba izstrāde; atbilde eksāmenā.
2. Atlasīt nepieciešamo juridisko informāciju tiesisko konfliktu identificēšanai attiecībā uz saistību tiesību vispārīgo un speciālo daļu un pielietot atbilstošāko juridisko metodi konflikta risināšanai.	Atbilde praktiskajās nodarbībās; patstāvīgā darba izstrāde; atbilde eksāmenā.
3. Izstrādāt juridiskos dokumentus un prezentēt informatīvos ziņojumus saistību tiesību vispārīgajā un speciālajā daļā.	Atbilde praktiskajās nodarbībās; patstāvīgā darba izstrāde; atbilde eksāmenā.
4. Veikt zinātnisko pētniecību saistību tiesību vispārīgajā un speciālajā daļā un prognozēt saistību tiesību vispārīgās un speciālās daļas principu nākotnes attīstības perspektīvas.	Atbilde praktiskajās nodarbībās; patstāvīgā darba izstrāde; atbilde eksāmenā.
5. Patstāvīgi izmantot tiesību avotus un piemērot tiesību normas lietu tiesībās. Teorētiskā zināšanu līmenī analizēt lietu tiesību jēdzienu un jautājumus par lietu klasifikāciju.	Atbilde praktiskajās nodarbībās; patstāvīgā darba izstrāde; atbilde eksāmenā.
6. Teorētiskā zināšanu līmenī analizēt valdījumu, īpašumu un tiesības uz cita lietu. Atlasīt nepieciešamo juridisko informāciju tiesisko konfliktu identificēšanai.	Atbilde praktiskajās nodarbībās; patstāvīgā darba izstrāde; atbilde eksāmenā.
7. Teorētiskās zināšanas piemērot tiesu praksē, tiesas spriedumu analīzē, izmantojot juridiskās literatūras un teorijas atziņas. Izstrādāt juridiskos dokumentus un prezentēt informatīvos ziņojumus lietu tiesībās.	Atbilde praktiskajās nodarbībās; patstāvīgā darba izstrāde; atbilde eksāmenā.
8. Problēmjautājumu analīze Satversmes tiesas un Eiropas Cilvēktiesību tiesas spriedumos lietu tiesību jautājumos. Izzināt aktualitātes nekustama īpašuma reģistrācijas regulējumā Eiropā.	Atbilde praktiskajās nodarbībās; patstāvīgā darba izstrāde; atbilde eksāmenā.

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Lekciju apmeklējums	5
Sekmīga piedalīšanās praktiskajās nodarbībās	15
Divu kontroldarbu sekmīga nokārtošana	20
Eksāmena kārtošana	60
Eksāmena gala vērtējums sastāv no sekmīgi nokārtotām studiju kursa divām daļām: 1) Lietu tiesību daļas; 2) Saistību tiesību daļas. Eksāmens Saistību tiesību daļā sastāv no divām daļām, kur viena daļa paredzēta mutiskai teorētiskās daļas kārtošanai, t.i., atbilde uz diviem jautājumiem; un viena – rakstiskai praktiska uzdevuma risināšanai, izmantojot Civillikuma Saistību tiesību daļu. Eksāmens Lietu tiesību daļā notiek rakstiski divas astronomiskās stundas, kur viena stunda paredzēta teorētiskās daļas kārtošanai, t.i., atbilde uz diviem jautājumiem; un viena – praktiska uzdevuma risināšanai, izmantojot Civillikuma Lietu tiesību daļu.	
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	